

системне вдосконалення, яке орієнтоване на підвищення ефективності компанії, через зміну сформованих норм і цінностей. Реалізація еволюційного розвитку заснована на модифікації структур і процесів, що лежать в основі діяльності організації.

Отже, підсумовуючи все вищесказане, можемо зробити висновок, що для здійснення процесу реструктуризації на підприємстві повинні бути чітко виокремлені цілі, більше того, потрібно розуміти, що процес реструктуризації на підприємствах автомобільної галузі є процесом довготривалим, та в деяких випадках болісним. Проте, якщо впродовж здійснення поступових організаційних змін – не було прогресу, процес організаційної реструктуризації є необхідним елементом на шляху до успішно налагодженої бізнес-структури.

Література

1. Організаційна реструктуризація. Спілка Автоматизаторів Бізнесу. EBS. 2019. URL: <https://www.ebskiev.com/uk/pro-kompaniyu/>

2. Большой экономический словарь / [под ред. А. Н. Азрилияна]. – 5-е изд. доп. и перераб. – М.: Политика новой экономики, 2002. – 1280 с. 2. Рашупкина В. Н. Методология основ управления процессами реорганизации предприятий: монографія / В. Н. Рашупкина. – Макеевка, 2008. – 893 с.

3. Малиновський Ю.В., Цьвок Д.Р., Реструктуризація як метод підвищення конкурентоспроможності підприємства. Національний університет "Львівська політехніка". 2013. с. 6. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/26221/1/25-166-172.pdf>.

Петрова М. Г., аспірант
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Під час становлення та розвитку ринкових відносин в Україні спостерігається нестача фінансових ресурсів у багатьох суб'єктів господарювання. Це негативно впливає на господарську діяльність підприємств, спричиняє виникнення та зростання заборгованостей перед суб'єктами господарювання, по оплаті праці та сплаті податків. При цьому зменшуються можливості фінансування подальшого розвитку підприємств, скорочуються надходження до бюджету. За цих обставин важливого значення для здійснення господарської діяльності набуває формування в достатньому обсязі фінансових ресурсів підприємств.

Фінансовими ресурсами підприємства вважаються грошові нагромадження та доходи, які знаходяться в розпорядженні підприємства, створюються у процесі розподілу і перерозподілу виручки та прибутку та

зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення й задоволення інших суспільних потреб.

За джерелами формування фінансові ресурси підприємств поділяються на: власні, позичені та залучені кошти (табл. 1).

Таблиця 1

Джерела формування фінансових ресурсів

Власні	Позичені	Залучені
Частина прибутку, який спрямовується на розвиток виробництва; амортизаційні відрахування; доходи від реалізації основних засобів; частина залишків оборотних активів, котра і мобілізується; емісія цінних паперів.	Довгострокові кредити банків та інші кредитні ресурси; цільовий державний кредит, спрямований на конкретний вид інвестування.	Внески сторонніх вітчизняних і зарубіжних інвесторів (грант, безповоротна фінансова допомога).

Формування фінансових ресурсів здійснюється в процесі створення підприємств і реалізації їх фінансових відносин при здійсненні господарської діяльності. Підприємства залучають кошти під прогнозований напрямок використання. Отже, спочатку визначають мету формування і використання коштів та їх розмір, а вже потім залучають кошти. При цьому джерела фінансових ресурсів підприємств виступають як складова фінансового потенціалу для формування фінансових ресурсів і визначають напрямок та обсяг їх надходження [1, с. 340].

Сільське господарство як галузь матеріального виробництва має ряд особливостей, що позначаються на його функціонуванні в умовах ринкової економіки, а отже, доцільно відмітити деякі характерні чинники впливу на фінансові ресурси (табл. 2), які притаманні даній галузі: сезонність; значна тривалість виробничого циклу; підвищена потреба в кредитних ресурсах; широке використання оренди землі; специфічні правила формування і використання у різних організаційно-правових формах господарств.

Таблиця 2

Чинники впливу на фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств

Технологічні	Природні	Економічні	Організаційні
Значні обсяги незавершеного виробництва та втрат продукції, наявність низьколіквідних запасів, низький рівень технологічної оснащеності виробництва та відставання	Сезонність, використання землі як основного засобу виробництва, просторова обмеженість, залежність від природно-кліматичних умов, урожайність	Вплив інфляції, віддаленість від фінансово-кредитних установ, недостатня державна фінансова підтримка, високі відсоткові ставки за кредитами, специфіка застави, нерівномірність потреби у фінансових ресурсах та їх надходження	Присутність значних ризиків, велика тривалість виробничого процесу, проблеми зі збутом продукції, значний частковий розрив між виробництвом та реалізацією продукції, значний обсяг орендованих активів, відсутність якісного менеджменту

Усі виділені чинники тісно взаємопов'язані між собою. Так, трансформаційна здатність фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств у більшості випадків активізується у періоди сезонної потреби у виробничих та інвестиційних ресурсах або страхування від фінансових ризиків, що в свою чергу забезпечується їх високою ліквідністю, а фінансові ресурси як об'єкт купівлі-продажу, права власності і розпорядження відповідно стають джерелом доходу для підприємства. Водночас, формування і використання фінансових ресурсів суттєво залежить від організаційно-правової форми господарювання сільськогосподарських підприємств.

Проблеми достатнього забезпечення фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств і підвищення ефективності їх використання носять глибокий, масштабний та всеохоплюючий характер. Нестабільність фінансового забезпечення підприємств аграрної сфери ускладнюється впливом сучасних глобалізаційних процесів. Відтік іноземних інвестицій, нестабільність курсу світових валют, обмеженість міжнародних кредитних ресурсів створюють складні умови адаптації фінансів аграріїв до сучасних стандартів функціонування в рамках національної та світової фінансової системи.

Тому в Україні Були створені і уже діють ряд державних програм фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу. Усі без винятку сільськогосподарські підприємства України користуються фінансовою підтримкою із загального фонду державного бюджету у сфері виробництва продукції тваринництва та рослинництва, лізингу сільськогосподарської техніки, селекції та створення сортового запасу насіння, здійснення протиепізоотичних заходів у тваринництві та підтримки підприємствам, що функціонують у складних кліматичних умовах[3, с. 19].

На думку вчених, основними напрямками подальшого розвитку системи державної підтримки фінансового механізму у сільському господарстві України можуть стати [2]:

- 1) спрямування інвестиційних ресурсів не лише у виробництво, але й на розвиток соціальної сфери села та сільських територій;
- 2) формування більш ефективних принципів розподілу бюджетних коштів з контролем їх використання та недопущенням корупції;
- 3) запровадження дієвого механізму співпраці сільськогосподарських товаровиробників та державних організацій і підприємств;
- 4) організація постійного контролю за ефективністю виконання діючих бюджетних програм.

Таким чином, формування фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств знаходиться в прямій залежності від особливостей сільськогосподарського виробництва, які впливають на організацію цих процесів. Найбільш істотними чинниками впливу доцільно визначити такі об'єктивні ознаки кругообігу фінансових ресурсів в аграрній сфері, як: сезонне

розмежування періодів здійснення витрат і одержання доходів; тривалий виробничий цикл; висока ризиковість функціонування та суб'єктивні особливості управлінського впливу на фінансове забезпечення суб'єктів господарювання.

Література

1. Волк І.Ф. Фінансові ресурси підприємства: економічна сутність та ефективність управління.// Держава і регіони. – 2006. - №6 – с.339 -342.

2. Антонєць Т. В. Особливості формування інвестиційних ресурсів у сільському господарстві [Електронний ресурс] / Т. В. Антонєць. – Режим доступу: http://www.znau.edu.ua/visnik/2013_12_2/216.pdf.

3. Матвєєва Н. В. Напрями підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємств / Н. В. Матвєєва, П. К. Первухін // Наука й економіка. – 2016. – Вип. 2. – С. 17–21.

Тернавський А. І., аспірант
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень
Національної академії наук України
м. Одеса, Україна

ВЕКТОРИ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ СТОМАТОЛОГІЧНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

На даний час стратегічне управління є важливим фактором успішного функціонування підприємств в складних ринкових умовах, але, на жаль, часто можна спостерігати в діяльності підприємств відсутність стратегічності, що й призводить їх до поразок в конкурентній боротьбі.

В умовах ринкової трансформації економіки управлінці намагаються пристосувати свої підходи до управління до світових стандартів, використовуючи міжнародний досвід та враховуючи національну специфіку бізнес-середовища. Тому пізнання та використання принципів стратегічного менеджменту є актуальною не лише теоретичною, а й практичною проблемою.

У зв'язку зі швидко мінливими умовами бізнесу підприємства повинні зосереджувати увагу не тільки на своїх внутрішніх проблемах і розробці довгострокової стратегії, але й управляти стратегічними змінами, що дозволяє адекватно реагувати на зміни, що відбуваються в зовнішньому середовищі. Якщо раніше багато підприємств могли успішно функціонувати, звертаючи увагу на внутрішні проблеми, пов'язані з підвищенням ефективності використання ресурсів у поточній діяльності, то в цей час важливим стає здійснення стратегічного управління. Це обумовлює необхідність розвитку